

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI
HETILAP.

Szerkesztési iroda:
Csik-Szereda
Molnár József ügyvéd
irodájában.
hová küldendő a lap szellemi
részét illető minden köz-
lemény.
Kiadóhivatal:
György Jakab Márton
könyvkereskedése,
hova az előfizetési pénzek és
hirdetések küldendők.

Előfizetési ár:
Rendev. évre 4 frt.
(Külföldre) 4 frt.
Pályázatra 2 frt.
Nagyedvire 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri oszlopok
soranként 20 kr-ért közöl-
tetnek.

Megjelenik minden szerdán.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MOLNÁR JÓZSEF.

Egyes lap ára 10 kr.

Egy közbirtokossági nagy vagyon pusztulása.

Ditró község I. és II. tisztségét a köz-
séggel szembe folytatott huzamosabb perle-
kedés után az illetékes bíróság az ugyne-
vezett „Tinóva” erdő és talaj tulajdonosá-
nak mondotta ki, s abba bele is helyezte.

Ezen jogerős ítélet alapján a két tizes
462 birtokosa, tekintélyes vagyonuk kihaszná-
lása végett intézkedvén, testületté alakult
s ez előtt négy évvel bizalmi férfiak elnök-
nek Szathmári Jánost, jegyzőnek Gál Mik-
lóst, pénztárnoknak Kovács Jánost stb.,
meg is választotta, kik működésüket meg
is kezdték s a birtokosság jó reménnyel
nézett jövője elé.

Nem mondom, hogy reményében épen
csalatkozott, de hogy az ügyek eddigi me-
nete igen különös eredményt hozott, ez
köztudomású dolog.

Különös a működés eredménye azért,
mert a sajnálatra méltó székelység gyen-
géje kihasználása mellett tek. Szathmári
János ur elnökle a alatt Ditróban szintén
egy „Közkereseti-társaság” alakult, s a két
tizes előkelő részen kívül igen sok idegen
annak társai lettek, úgy, hogy ezen társa-
ság 28 tagból áll.

A székelység birtok arány részait 3 -
5 - 10 - 15 - 20 - 35 firtal, s később 300
firtig fel, nagy részben megvásárolta, szán-
déká lévén, hogy a felvett 70.000 frt köl-
csönrel a nagyterjedelmű erdő és birtoknak
egyedüli birtokosa maradjon.

Mely szándékát annyira eltérbe is
hozta, hogy jelenleg a 462 birtokos közül
alig 42 rendelkezik részesedési jogával, a
többi mind megvásárolta.

Azonban kitűzött célját érvényre jut-
tatni még nem tudta, mert a közösséget

megszüntetni nem lehetett, mivel a 42 meg-
levő birtokos között olyanok is akadtak,
kik részesedési jogukat vagy eladni nem
akarták, vagy olyan árt követeltek, mit a
társaság meg nem adott, s így az erdőbe
belemenni sem lehetett.

Az ügy tisztázása szempontjából elnök-
ségünk ez év február hó 28-ára birtokos-
sági gyűlést hívott össze s a csaknem
hiánynélkül megjelent tagok kimondották
határozatilag az erdő eladását nyílt árve-
zésen, s lehetőleg szem előtt tartva ezen
erdőség értékesítésénél a ditrói egyházmegye
részére most kihasználás alatt levő és ezzel
egy tagot képező erdő eladására vonatkozó
feltételeket, s így a közkereseti társaság is
céljához egy lépéssel közelebb jutott.

Most már hátor vagyok bizalmi fér-
fiainkat a kezelésekre bizott vagyonra
nézve tájékoztatni; még pedig az arányo-
sító és tagosító munkálatnál mult évi felvétel
szerint van.

Kihaszn. ter. erdő és legelő	1098 h	529	öl
Éperdő	2991	393	„
Összesen	4090 h.	922	öl

Ebből egy részre esik:

Erdőségből	6 h.	800	öl
Kihasznált területből	2	400	„
Összesen	8	1200	öl

Az egyházmegye jövedelmét véve ala-
pul egy hold terület átlagos faértéke 179 frt.

Ezen adatok előrebocsátása után re-
mélem bizalmi férfaink hivatásuk fontosságát
lelküismeretesen szemük előtt fogják
tartani, s ha közöttük olyanok is vannak,
kik egyszersmind a közkereseti társaságnak
is tagjai, ezen állásaikról inkább lemondan-
nak, hogysom későbbi kellemetlenségnek
tegyék ki magukat a birtokossággal szemben.
Mert a birtokosság nagylelkűségének

már az első perczen szép tanujelét adta,
midőn megválasztott jegyzőjének az ügy
érdekében teendő fáradozásaiért több ezer
forint értékű erdőt ajándékozott s azt az
illető, hallomásom szerint, saját nevére telek-
könyvilag be is kebelezte.

Már pedig 4 év alatt a birtokosság
érdekében, hogy mit tett s ezen bonifiká-
ciót megérdemli-e? arról még nem szá-
molt be.

Egy érdekelt.

Midőn a fenti cikket, melyet egy
érdekelt küldött be, közérdekénél fogva
közre adjuk, ezt teszük egyrészt azon
fontos szempontból, hogy az ügy minden
oldalról tisztázassék, másrészt pedig az
idegenek betolulását a székely birtokba
mindig helytelennek tartván, ez által is
figyelmeztetni akarjuk a közbirtokossági ta-
gokat, hogy nézzék meg jól azt az embert,
a kinek a részüket eladják.

A szerk.

= A csikszeredai vasuti állomáshoz
vezető út roudasága és hasznavehetlensége a
közgazgatási bizottság utolsó ülését is foglalkoz-
tatta, a melyen a város és hatósági közegeknek
hanyagsága kellő megrovásban részesült. Együttal
elhatározta a bizottság, hogy a város tanácsát
különböztetve szigorú felelősség terhe alatt ezen hozzá-
járó utaknak március hó végéig leendő rendbeho-
zására utasítja, s úgy tudjuk, hogy ezuttal e hatá-
rozat nem fog a papíron maradni, hanem az
teljes szigorral végre is hajtatik, a minek minden
ember örülni fog, a kinek a vasutnál dolga lesz.

= Sándor Gergely ur a csik-szent-
imrei volt bíró multkori közleményünkre egy nyi-
latkozatot küldött be, melyből azt vesszük ki, hogy
ő a kötelesség dolgában kiállja a versenyt a cik-
kíróval és tagadja azt, mintha nem adott volna
kötelességszerű felvilágosítást a vele közölt panasz-
pontokra. Ez az ő nyilatkozatának érdemi része.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Halál!

Memento mori! Jusson eszedbe, hogy meg-
halsz! Emlékezzél rá, mikor jársz, mikor fekszel,
mikor ébren vagy, mikor álmoldol!... Az erős,
a hatalmas embert pehelyként fujja el egy szellő,
egy lehelet. Mikor már közel hiszi magát az
Istenhez, kinek képmására teremtett, mikor már
nagyak, halhatatlannak képzelet magát, nem is
sejti, hogy Isten épen akkor távozott el mellőle,
csak egy lesújtó érzés maradván utána, mely
szüntelenül azt dörgi fülébe: „Porból lettél!...
Porra leszel!... ”

Tavaszi van. A fölkelő nap — ez idén talán
először — hinti széjjel ragyogó sugarait az éledő
földre. A sütkérező madárcák csicsérgése meny-
nyei zeneként hangzik fülembé. Minden virul,
minden éled! Oly boldognak látszik a természet,
mintha folyton azt suttogná: Oly jól esik élni!...
Oly szép az élet!... Ma még itt-ott jégcsa-
pok, havat látunk, holnap már kezd kizöldülni
a fű, rügyezni a fa s mi kéjjel szívjuk be a friss
tavaszi levegő illatát.

Egy pillanatra elfelejtkezem mindenről, csak
természetet csodálom, csak e remek alkotásban
gyönyörködöm. Szemeim az égre tekintenek s hálá-
val gondolok a magasságban lakó Istenre, ki az
életet adá s végtelen kegyében engem is részesített.

S míg nézek, nézek önfeledten ki az ablakon,
szemeimbe önkénytelenül könnyek szivárognak,

ajkaim egy dalt dudolnak, egy dalt, melyet csak
nem rég, alig néhány napja hallottam! Hallottam,
énekeltém...

„Ha elmegyek nemsokára messzire!”

Felriadvá nézek körül. Körülöttem a halál
szelleme leng. Fülembé cseng egy elszálló lélek-
nek utolsó sóhaja s az elégedettség szava szöki
ki ajkamon.

Miért születünk, ha oly hamar kell itthagyn-
unk az életet? Miért szenvedünk, vergődünk át
éveket, hosszú kinos éveket, ha célunkat, egy
nyugodt, boldog percet megtalálni nem tudjuk?

Mi a halál? Jutalom a tiszta, jó életért vagy
büntetés az elkövetett bűnökért?

Ha jutalom, úgy kinek van hozzá több joga,
mint az ártatlan szüzi gyermeknek, kinek élete
jó részben szenvedés volt s egyetlen jutalma érte
a remény, hogy élni fog! Élni, nem azért, mert
nagyon rettegett a haláltól, mert nagyon félt az
örök bíró színe elé jutni, hanem élni, mert na-
gyon, oh nagyon szerette az embereket! Ez a
remény, az életösztön ad erőt a gyengének el-
viselni égi türelemmel a kint, a fájdalmat...
A bizalom nyújt vigaszt oly sok fájdalom köze-
pette, a bizalom a legutolsó percig a halhatat-
lan, a felettünk lakó Uristenben ki mindent lát,
mindent tud!...

Ha büntetés a halál, mit követett el egy
szegény gyermek, kinek még ideje sem volt élni,
nemhogy a büntetésre rászolgálni? Vagy csak
büntetni tud az Ur hetediziglen s jutalmazni nem?

Bocsáss meg nekünk, Uram, hogy ily sza-

vak tolulnak ajkainkra! Az ember véges termé-
szeti. Oh mi könnyen fakadhatunk Isten károm-
lásra, midőn látjuk élni az emberek egy részét
telve bűnnel, elvetemültséggel s látjuk elmulni
az ártatlant, a jót, az igazat, kinek pedig lege-
rőbb joga van az élethez: az ifjuság joga!...

Hiába mind, mind! Hiába valók az anya
szivetrázó jajjai, a nővér bugzó imája, az apa
megtört szenvedése! A halál követeli a maga
áldozatát. Nem kér, de követel. Még egy utolsó
tekintet, még egy utolsó sóhaj s aztán... le-
hanyaglik a fő, megszűnik dobogni a szív!...
Angyal repült át a szobán....

A harangok zognak. Tompán, elhalóan hang-
zik a pap imája, élesen, szivtépően a szerető szí-
vek zokogása....

Ne sirjatok! Ne sirassuk az elhunytat, ki
szébb, jobb hazába költözött. Nem fáj a halál,
csak az élet!....

Am öltük fel a gyászruhát! Gyászoljunk!
De magunkat gyászoljuk, kik itt maradtunk árván,
elhagyottan s huzzuk az igát, az élet igáját...
Az övé a pihenés, a béke, a miénk az élet,
a vergődés tovább, tovább...

Eljünk. Élünk s emlékeztünk!....

Az a göröngy, melyet a sirba vetünk, az a
szallag, melyet a koporsóval eltemetünk, nem
ő emlékezteti, hogy e földön maradtak barátai,
rokonai. Neki nincs arra szüksége. Ő már fenn
van az Ur számolyánál s onnan néz le ránk oly
szeliden, jóságosan, mint itt a földön! Az a szal-
lag minket kapcsol elválaszthatatlanul a sirhoz,
a mi emlékeztünkben örökíti meg a sirhalmot
minden időkre, örökre!....

A harangok zognak. És felhangzik az ének
fájón, bánatosan... És adj Uram, örök
nyugodalmat neki.... Szántó Samu.

melyre csak azt válaszoljuk, hogy adataink alaposágát semmi se bizonyítja jobban, mint a bírói állástól való felfüggesztése, a mi mende-mondákra még se szokott elrendeltetni. Különben miután a fegyelmi vizsgálat folyik, azt hisszük, hogy annak eredménye a legjobban fogja kitüntetni, hogy hol van az igazság.

— **Az agrár takarékpénztár Maros-Vásárhelytől** üzleti körébe felvette a törlesztéses jelzálog kölcsönművelést is s tekintettel arra, hogy a kamat és tőke törlesztési hányad igen alacsony kamatlábat tüntet fel, első sorban a földbirtokosok érdekében áll a kölcsön nyereségének feltételeit meg tudni és azért azokat a következőkben adjuk: Jelzálog csak szabályszerűen telekkönyvezett földbirtokra adatik s a kölcsön megadása iránti kérvényhez csatolandó a hitelesített telekkönyvi kivonat és hasonló kataszteri birtokiv a földadó kitüntetésével együtt és esetleg más oly okiratok is, melyek a birtok értékének megállapításánál irányadók lehetnek, mint például becslevek, adásvételi és bérleti szerződések. Minden kölcsönkerőnek jogában áll a birtokra a valódi becsérték megállapítása céljából becsüt kéri, melyet az intézet saját becsüése által eszközölhet a fél költségén. A becsü költségei igen mérsékelték, minthogy az intézetnek állandóan alkalmazott becsüése van. A törlesztéses jelzálog kölcsönök 30 és 50 évre terjedhető törlesztésre adtak. A félvényként előre fizetendő annuitásban ugy a kamatok és kezelési, mint a törlesztési hányad is beffoglaltatik. A kölcsönvevő fizet évi annuitás fejében kamat és tőke törlesztéssel együtt 3000 frton felül 30 évre 6.78%-ot, 50 évre 5.80%, 3000 frton alul 30 évre 6.88%-ot, 50 évre 5.90%-ot. Elszámolási árfolyam ez idő szerint 97%. A netaláni kölcsönvevők részletesebb felvilágosítást Molnár József csik-szeredai ügyvédnél mindig kaphatnak.

Csikmegye közigazgatási bizottság üléséről.

Cs.-Szereda, márcz. 8.

A megyei közigazgatási bizottság rendes havi ülését Mikó Bálint főispán ur elnöke alatt ma tartotta meg, melyen megjelent a bizottságnak 12 tagja, 8 tagja pedig kimaradását igazolta.

Az egyes szakelőadók jelentései nevezetesebb mozzanatokról említést nem tettek s azok egyszerűen tudomásul vétettek; de mint örvendetes jelenséget a tisztí főorvos jelentéséből föl említhetjük, hogy megyénk területén a közegészségügyi viszonyok február havában kedvezőbbek voltak a megelőző havinál, minthogy az egyes lebetegedési esetek s a járványos kórok kevesebb számmal fordultak elő.

A gyűlésnek egyébképpen is különös fontossággal bíró tárgya alig volt. Mind a mellett fölemlítjük a következőket:

Szeredai Szabó Jánosnak odavaló Gondos Balázs ellen mezőrendőri kihágás miatt emelt panasza ügyében a taploczai előjáróság által illetéktelenül hozott határozat feloldatott s az ügy elbírálás végett a szereda városi tanácshoz áttétetni határozatott, minthogy ugy panaszló, mint panaszlott közigazgatási tag és rendőrileg Szeredavárosához tartozik.

A csik-szeredai kir. törvényszék megkeresése folytán hamis tanuzás miatt vád alá helyezett Bartha György tuznádi bírónak állásától való felfüggesztése kimondatott s a fegyelmi vizsgálat bevezetésével a kászón-alsíki járás főszolgabírója megbízott.

Fülöp Sándor gy.-alfalvi anyakönyvvezető-helyettesnek állásáról való lemondása elfogadtatott s Baróthi József községi bírónak a jelzett minőségbeni kinevezése s a tisztelet díjnak 40 frtra való felemelése belügyminiszter urnál javaslatba hozatott.

Csikszentmihályi Bartis Jánosnének Kósa György községi bíró ellen jogtalan záloglásért folyamatba tett panaszos ügyben két egybehangzó határozat ellen beadott felebbezése visszautasított.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottságának a m. kir. földművelési miniszterhez intézett s pártolás végett megyénk közigazgatási bizottságához is megküldött azon fölíratra, hogy az elszaporodott ragadozó vadaknak legalább az erdélyi részekben mérgezés általi kiirtására általános intézkedés tétessék, a bizottság által egyszerűen tudomásul vétetett.

A kir. pénzügyigazgatónak a kir. adóhivatalhoz intézett abbéli utasítása, hogy mindazon esetekben, midőn egyesek részére vadászati jég adatik, a fegyveradó befizetéséről a községek

előjárói is értesítsenek, nehogy az illetők kétszeresen rovasanak meg fegyveradóval, — szintén tudomásul vétetett.

Szereda város közönségének községi iskolái államosítása iránt beadott kérése pótlás végett visszaadott.

A megye területén az összes 1897/8. tanévi óvó- s tanköteleskorú gyermekeknek, a kik 1882. évi szeptember, október, november, december hónapokban, 1883—1893. években s 1894. január, február, márczius, április, május, június, július és augusztus hónapokban születtek, összeírása elrendeltetett.

Végül ifj. Molnár József bizottsági tag a helybeli vasútállomáshoz vezető „Borviz-utca”-nak járható állapotba helyezése és állandó jókarban tartására nézve kérvén intézkedést, minthogy a közigazgatási bejárásnál az állomáshoz vezető hozzájárulási utak fenntartását az államvasutak igazgatósága s a város közösen vállalták el, a városi tanács utasítottatni határozatott, hogy a „Borviz-utca”-t folyó hó végéig helyezze járható állapotba; azután pedig állandó jókarban tartásról gondoskodjék.

Márczius 15.

A csik-szeredai honvéd-egylet márczius 15-én megtartotta rendes évi diszgyűlését, ünnepelelven 1848. márczius 15-ikének dicső emlékét. A gyűlekezés délelőtt 9 órakor történt a Csillag-vendéglő előtt, a honnan zászlóval, zeneszóval vonultak a templomba, hol ez alkalommal ünnepi istentisztelet tartott. — Ez után a közönség a Csillag nagytermébe gyűlekezett s az egész termet megtöltő, igen nagy számu hallgatóság jelenlétében kezdetét vette a diszülés a Hymnus eléneklésével, melyet a csik-szeredai dalárda nagy tüzzel s temperamentósan adott elő Sprenz György karnagy vezetése alatt. Ezután következett Benedek István elnöki megnyitója. a mit Élthes Jakabné ó nagyságának szavalata követett. Ó nagysága magasztos pathosszal s lendületesen szavalta el Váradí Antalnak „Tizenhárom vértanu” című ódáját. A közönség tapsa s éljenzése, de a gyűlés jegyzőkönyvi köszönete is jutalmazták a lelkes szavalónót. A dalárdának „Fohász” című éneke után Benedek István elnök olvasta fel „Nők az 1848—49-iki szabadságharcban” című munkáját, melyben igen élénk színekkel ecsetelte azt a szép szerepet, mely a hölgyeknek a szabadságharcban osztályrészükkül jutott. — A gyűlés Bändi Vazul indítványára az egész felolvasást jegyzőkönyvbe igtatni határozta.

Végül a dalárda „Borus az ég” című magyar népdalt énekelte, a mi után az elnök az öreg honvédek nevében köszönetét nyilvánítván a dalárda egyes tagjainak az ülést bezárta s a közönség lelkes hangulatban oszlott szét.

Márczius 15-ike Csik-Somlyón.

Hazánk alkotmányos életének történetében nagyhorderejű napnak, márczius 15-ének emlékét a nemzet országszerte kegyelettel ülte meg a 49-ik évforduló alkalmából is. Nem szükség bővebben foglalkozunk a nagy nap jelentőségével, hisz mindnyájan ismerjük az akkori izgalmas napoknak fontosságát; azonban jól esik konstatálnunk, hogy a nemzet s különösen annak fiatalsága hovatovább fokozódó lelkesedéssel szentel ünnepet a szabadság, egyenlőség és testvériség proklamálását szentesítő nagy nap emlékének. Tanulságul szolgál ez arra, hogy fiatalságunk nemcsak a multak tradícióit tudja lelkében megőrizni s talizmánként keblében rejtegetni, hanem azokat ápolni is kész.

Lélekemelő módon adta hazafias lelkesedésének tanujelét a somlyói kettős tanintézet fiatalsága e hó 15-én, midőn ugy a tanítóképezde, mint a főgymnasium növendékei változatos programmal ülte ünnepeit a nagy nap emlékének. Örömmel jelentjük közönségünknek az ünnepe iránt fokozódó érdeklődését, mely ezuttal igazán impozáns mérvben nyilvánult, annyira, hogy az e célra igénybe vett tágas termek nem voltak elégségesek a megjelenők befogadására.

Az ünnepelel délután 3 órakor vette kezdetét az intézet rajztermében, hol ugy a szavalatok, mint az ének-részek a legnagyobb sikert aratták. Különösen feltűnést keltett Ambrus Kálmán 1-ső éves képezdesz gyönyörű soprán

hangjával. Meisel Lajos II-od éves képezdesz pedig a Volapük nyelv hasznos voltáról ügyesen előadott „Monolog”-jával tartotta derült hangulatban a közönséget. Itt az ünnepelel 4 órakor a „Kossuth-induló” zárta be, melyet a fiatalság Tima Dénes képezdelel ének- és zenetanár vezetése alatt kitűnően adott elő.

Innen a közönség s főgymnasium rajztermébe vonult át, meghallgatandó a tanulóifjúság által előkészített változatos tartalmu műsort, de már a termet olyannyira zsúfolva találta várakozó publikummal, hogy jó nagy részének oda beférni lehetetlen volt. Itt a nyitány a „Hymnusz”-szal kezdődött, mit a vegyeskar igen szépen énekelte.

Petőfi „Talpra magyar”-ját Zlamál Károly VI. osztályos tanuló szavalta kitűnő hanglejtéssel. Alkalmi beszédet Bartha Balázs VIII. osztályos tanuló tartott, melyben a 48 márczius 15-én törtéteket a legnagyobb hűséggel reprodukálta az általa megszokott gyönyörű dialektikával s alapos készütséggel. Általában a program minden egyes pontja élvezetes volt, és a szereplőknek, valamint a tanártestületnek dicséretére vált. Az ünnepelel itt is egy óráig tartott s a fiatalság zenekara által előadott „Marsellaise” indulóval ért véget.

Megint egy nagy nap jön?

A magyar nemzet évről-évre megünnepeli márczius 15-ét azon napnak az emlékéért, mely napon, a szabadság, egyenlőség és testvériség nagy eszméje felszínre kerekedett. — Meghozott a korviszontagságai a magyar nemzetre annyit, hogy ezt a napot már nyilvánosan külső tüntetésekkel is ünnepehesse. — Ünnepeles felvonulások mellett, templomba mehetünk, s eltekintve minden párturalomtól — mindenki ünnepelesen és szabadon, hálát adhat az Istennek, hogy annyi balsors, oly sok viszály után él még a magyar nemzet.

Márczius 15-ike évről-évre a magyar nemzet nyilvános ünnepevé vált.

No de feleljünk a kérdésre. — Igen is megint egy nagy nap jön. — Reánk, magyarokra nézve ez a nap az önzetlenül átérzett fájdalomnak a napja, megint csak — márczius 20-ik napja.

Alig mult el a mult emlékeiben feltalált örömmünk, következik, a mult nagy események emlékeiből származtatott bánatunk.

Megint következik a nagy nap. A magyar nemzetnek azon gyász napja, a mikor a nagy kor alkotó Kossuth Lajos örökre lehunyta szemeit.

Sok! igen sok fájdalmat előidéző nagy nap ez a magyar nemzetre. Gyászoljunk most, s gyászoljunk mindig, míg e földön magyar lesz márczius 20-án.

A magyar nemzet minden évben gyászoljon márczius 20-án Kossuth Lajos halálának nagy napján. E napon adjon gyászban kifejezést elismeréséül annak a Kossuth Lajosnak, kiből a szabadság eltűnt apostolat kell, hogy meggyászolja. Annak a Kossuth Lajosnak, ki hazáját szíven hordozta; ki a jelen század ragyogó csillaga volt, s melynek fénye mindig Magyarország felé irányult. Kinek egész életét, a hazafiai szeretet, a hon iránti szolgálat, magyar nemzetének önzetlen igaz szeretete övezte körül. Azt a Kossuth Lajost, ki álmaiból felrázta a magyar nemzetet; ki a nemzetet életerőssé tette, s a népek millióit az alkotmányosság sáncaiba terelte. A ki öntudatra ébresztette nemzetét, a ki megmutatta, hogy a magyar tud, akar is, szabad és önálló lenni. Ki az elnyomatás korszakában fenntartotta a nemzetet és kinek köszönhetjük azt is, hogy a magyar kérdés az európai kérdések színvonalára emelkedett. A ki örködött nemzete felett a kényuralom korszakában. A ki a távolban is mindig igazi magyarnak maradt.

Még sokat lehetne róla írni, ha ezen felhözöttak nem volnának is elegendők arra, hogy a magyar nemzet minden évben márczius 20-án hálással emlékezzék vissza Kossuth Lajosra, s kérjük a jó Istenünköt, hogy az ő szelleme örködjék felettünk, örködjék jelenben, örködjék jövőben, egy a mint ő életében mindig szíven hordozta nemzetének sorsát.

Csedő István.

Görögország.

(Lapunk eredeti közleménye.)

A kis Görögországról beszél újra az egész világ. Egy nemzet sem bírja oly nagyon Európa rokonszenvét, mint a görögök. És ez természetes is. Nincs ma már művelt ember, a ki a dicső Hellász csásos, ingerlő, költői és fenséges történetei révén nem nyerte volna az iskolai fakultásban maradvány emlékeket. A görög éaszszéri nevelés, fejlett kultúrája, fantasztikus mitoszsa, Athén és Spárta virágzása, Solon és Licurgus, a peloponezusi háború. Leonidas és Epaminondas, megannyi fonséges tárlatából ragyognak képzel-műnk elé, a mint a gyermekkorban nyertük és a mint fantáziánk kiszínezte.

S jóllehet a fondorlatos, ravasz új görögök valami száz éve nem műveltek olyan dolgot, mely méltó lett volna Európa becsülésére, nem tudnának oly barbár dolgot művelni, hogy eljátszák Európa rokonszenvét. Aztán nem is oly barbár a mostani Görögország, a mint sokan hiszik. 1893-ban meg-ejtett népszámlálás szerint a férfiak 70%, a nők 93% tud írni, olvasni. A műveltség terjesztésére szolgál 35 gymnasium, 300 hellén iskola, 1800 kereskedelmi iskola, 600 alsófoku ipariskola, négy tanító-képezde, 3 szeminárium s magában az athéni egyetemen 1887-ben, mikor az iskola félszázados jubileumát ünnepelte 14.029 tanuló engedett át a közpályákra. Csak még egy adatot: míg 1877-ben Görögországban 57 újság volt, most az újságok száma kétszáz, ezek közül nagyobb politikai befolyásnak örvendenek az Eon, Akropolisz stb.

A mostani görög teritorialis küzdelem alkal-mából — mert ki ne látná be, hogy a görög vállalkozásnak ez a célja — alkalmat veszünk magunknak, hogy a mai Görögországot megismer-tessük, kiterjeszkedve ennek legutóbbi történetére és azokra a momentumokra, melyek a mostani háborúval összefüggnek és melyeket a napilapok egységes képben nem igen tárgyalnak.

A hatalmas Görögországot, mely az egész világot uralta a kis Macedonia, ennek ravasz királya törte meg: Fülöp 359-ben, azóta a görögök, ha szabadságot élveztek, az inkább elvi volt, mint tényleges. A bizánci uralom után az arabok, velencziek és legutóbb a törökök sarcozták a hajdani nagy elődök törpe fiait. E század virradtán mintha teljesen veszni indult volna. 1280-ban azonban a szabadság vágya ellenállhatatlan erővel jelentkezett. 1291 márcz. 6-án Ipsylanti Sándor herceg az ugynevezett szent csapatall bevonult Jassyba és kitűzte a felkelés zászlaját. De az oroszok csak törbe csalták a herceget s igért segítségük elmaradván, a szent csapat hősiessen elvérzett, maga Ipsylanti osztrák területre menekült s Munkács várába csukták. A szabadság eszméje azonban el volt vetve, már május 7-én Athén is a felkelők kezébe került s 1822. január elsején 67 képviselő megtartja az első görög nemzetgyűlést.

Azonban ez pünkösdi királyság volt. 1827-ben Resid pasa visszafoglalta Athént s az Akropoliszt kezdé ostromolni. Ekkor mutatkozott eklatánsul, hogy Görögország a népek szimpáthiájában milyen első helyre van táblázva. Eynard genti bankár millióit ajánlotta föl, Byron, a század legszebb férfja s költője vagyonát és vérét ajánlotta föl a Hellász szabadságért. A diplomácia akkor is oly lagymataggon dolgozott, mint látszólag most, a népek szimpáthiája eredményezte 1827. jul. 7-én az angol-francia-orosz-szövetséget, és mikor Törökország ostoba és fenhéjázó módon nem akarta megadni a népszabadságot, a navarinói révben a török hajóhidat a szó szoros értelemben tönkre tette az angol flotta. Mindezeknek végett vetett a drinápolyi béke (1824. szept. 14.), mely Görögországot teljesen független királyságnak nyilvánította és egy európai hercegi család sarját Lipóviás koburgi herceg visszautasítása után, — némi interegnum után 1833. jan. 30-án Bajor Ottót királyá koronázták. Az ő királysága azonban nem birt gyökeret verni. Bajor bizalmasait helyezte hivatalokba, a kalózok rakoncátlanságát nem tudta megtörni, végre is a görög nép, mely monarchikus nép nem volt soha, 1862-ben trónjától megfosztotta s Vilmos dán herceget választotta királylyá, ki első György néven trónra lépett. Ő most is Görögthon királya. Most 52 éves. Rendkívüli szép s nagyon művelt férfi. Mint tengerész

kadétnak mondta Palmerston angol lord: elfogadja Főlséged Görögország koronáját, melyre a fiatal herceg felelete ez volt: elfogadom. Kiváló uralkodó s polgárember módjára él, alattvalóit gyermekemnek szólítja. Neje II. Sándor czár unoka-huga, így a görögök arra is számítanak, hogy ügyükkel fog érezni az orosz. Családi nexusok egyébként is alkalmas, mert elsőszülött fia, Konstantin herceg, a trónörökös a német császár hugát Zsófiát bírja feleségül. Említettük az előbb, hogy Görögország lakói a republikát akarják s csak a király bölcsessége tudja a konspirációkat tárgyalanná tenoi. A királyi családban azonban kétségtelenül a legnépszerűbb György herceg, a király második fia, a görög hadak mostani vezére, a kiról legendák keltek szárnyra, hogy III. Miklós czárt Japánban egy orvttamadás veszedelmétől mentette meg. Athléta természetű s azt állítják róla, hogy egy ágyut elbirna a vállán. Ezekon kívül még négy gyermeke van a görög királynak.

Minket főleg az érdekel, milyen kimenetele lesz a készülő háborúnak? Az bizonyos, hogy a kisded Görögország szépen gyarapodik. 1863-ban a jóni szigetekről Anglia lemondott s az majdnem kétségtelenül látszik, hogy Kréta szigete, mely 1866. óta a törököké, az övéké lesz, háborúval vagy a nélkül. Kréta maga akkora, mintegy kö-zépnagyságu magyar vármegye, de lakossága fél-annyi, mint Budapestté. Három valamire való városa van. Kandia, Kréta és Remitó, Különbön Krétasziget, a mi Görögország általán arról ne-vezetes, hogy sok rajta a százéves ember a lako-sok jobbára földmivelők és pásztorok. Különbön állhatatlan nép, századok óta lázongáshoz szokva, melyet eddig is erőlyesen szítottak az anyaországi görögök, a kiknek egyébként több a vállalkozási kedvük, mint a bátorságuk s erejük.

Görögország nagyon is zilált pénzügyek kö-zött él. Már 1893-ban csődöt mondtak a pénzü-gyek. Decz. 15-én mondtotta ki, hogy hitelzúniek csak 30%-ot fognak fizetni. Azóta kisé javultak az állapotok, de azért rózsásaknak még sem mond-hatók.

Még csak annyit: a krétai kérdés nem mai keletű, a krétaiak már 1866-ban fellázadtak a törökuralom ellen s Györgyöt királylyá kiáltották, a Delijamisz miniszterium pénzzel támogatta kéz alatt a mozgalmat, nem mervén a nemzeti mozgalommal dacolni, később, midőn Delijamisz kijelentette, hogy Görögország ennekátni fogja Krétát, a török kormány haddal fenyegette meg. Bismark vetette közbe magát s a Párisi konferencia (1869. febr. 9.) jogosulatlanok mondtotta G. óhajtását. Mi lesz azonban most, azt sejtteni sem lehet. A diplomá-cziának furcsa felfogásai vannak: a mi ma jogos, az holnap jogtalan. Már is hangzik, hogy a hatalmasságok egy új konferenciája Krétát G.-nak itéli s György herceg mehet — alkirálynak.

G.-nak ma 7 millió 137 ezer lakosa van; hadserege össze-vissza a tartalékkal együtt 104 ezer. A sorozás 19 évben történik, a tényleges katonai szolgálat két év. A katonáknak Gras-féle francia puskáik vannak. Görögország közigazga-tásilag 16 nomosra, 70 eparkiára (kerület) és 442 dimarkiára van felosztva. Az igazságszolgáltatás legfelsőbb foka az athéni areopág kezében van. Másodbírószág van négy, törvénytörök 16, békebíró-ság 175, melyeknek ugyancsak van dolguk, mert az új görögök szeretnek adósságot csinálni és sze-retik az adósságot meg nem fizetni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A székely vasutak sepsi-szent-györgy-cs.-szeredai vonalának megnyitása.** Várossy Gyula interpellációja foly-tán Dániel Ernő kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a vonal műtanrendőri bejárása márczius hó 29-én fog megtörténni, mely után a vonal április 1-én feltétlenül át fog adatni a forgalomnak.

— **Áthelyezések.** A m. kir. pénzügyminiszter Csik- és Udvarhelyek pénzügyigazgatóját Stratziinger Emilt saját kérelmére a buda-pesti kir. adófelügyelőséghez pénzügyi tanácsosi minőségben áthelyezte, s egyuttal arról értesítette a két megye közigazgatási bizottságát, hogy utód-

jának, kinevezése iránt mihamarább intézkedni fog. — Az igazságügyminiszter Baláz s István kézdí-vásárhelyi fogházfelügyelőt hason minőségben a csik-szeredai törvénytörök fogházhoz helyezte át.

— **Főszolgabíró választás.** Még be sem adta lemondását Székely Endre szentmártoni fő-szolgabíró, már is megindultak nemcsak a kom-binációk, hanem a korteskedések is a járásban. Hír szerint két komoly jelölt van: Birta József aicsiki szolgabíró s Bartalis Ágost megyei al-jegyző. Hogy csakugyan ok lesznek-e egyedül a jelöltek s ha igen, kettőjük közül melyiket fogja a közbizalom a főszolgabírói székbe ültetni, a jövő titka.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter Dsik Gusztáv csik-somlyói segéd-lelkész vezetőék nevének „Zsigmond-ra és Girlea Miklós csik-szeredai fogház őrmester nevének „Gerő-re változtatását engedélyezte.

— **Személysszaporítás az első folyamo-dású bíróságoknál.** Az első bíróságok ügy-forgalmának nagymérvű emelkedése elodázhat-lanná tette különösen a segéd- és kezelő szem-élyzet szaporítását. Az e tekintetben mutatkozó szükséglet kielégítése céljából azt az intézkedést vette tervbe az igazságügyminiszter, hogy hetven jegyzői állás megszüntetése mellett százhuszszal szaporítja s az aljegyzők számát; továbbá ötven-nel az irnokokét, hogy legalább az esküt tett hivatalnokot igénylő fontosabb kezelési teendőket hivatalnokok végezzék s a kezelés egyszerűsítése céljából tervbe vett lajstromozáshoz és a bírák segédletére alkalmas kezelő erők álljanak rendelkezésre.

— **Uj találmány.** Kertész István megyei vándortanító a gyümölcsfák kiültetéséhez oly gépezetet talált fel, mi igen nagyban meg-könnyíti a faiskolakezelők fáradságos munkáját. E gépezet mellé négy gyermek alkalmazandó. Kik egy óra alatt annyi munkát végeznek a ki-ültetésnél, hogy azt szabad kézből ugyan annyi idő alatt nem végeznék el tíz ember. A gépezet kiültetésével a fák megfogamzása is sokkal biz-tosabb, mint a szabad kézből való kiültetésnél. Szerkezete igen egyszerű s oly kevésbe kerül előállításra, hogy azt a legszegényebb község is képes volna faiskolája részére beszerezni. Ajánl-juk e jutalmazásra méltó találmányt a faiskola kezelők figyelmébe.

— **Hála-nyilatkozat.** Gyergyó-Csomafalva nemesszivű szülöttje, nem csak vármegyénk, ha-nem már édes magyar hazánknak is díszes büsz-kesége, a jól kiérdemelt koronás arany-érdem-kereszt tulajdonosa, a ki saját szorgalma és leg-nagyobb részben önerejéből küzdötte fel óriási kitar-tás és igen sokszor nélkülözéssel párosult idegen országokban való hányodtatás, illetőleg: saját kiműveléséért tett vándorlás között magát a jeleni országszerte elismert szép állásra: Nagy-ságos Köllő Miklós műszobrász ur, kinek szép tehetségét, századokon keresztül hirdetni fogja az új országházban elhelyezett több remek műve is jelenleg budapesti lakos, a gyergyó-csomafalvi róm. kath. elemi népiskolának, a melynek egy-kor ő is növendéke volt, nemzetünk ama szép eseményének emlékére, hogy e hazán az ezredik évet megünnepelhette, 200 koronát volt szives emlékül ajándékozni. Mint iskolaszéki elnök, ugy az iskolaszék, mint a község és ennek jövő nem-zedéke nevében mondok hálás köszönetet a ke-gyes adakozónak azon igaz óhajátunk hozzá-csatolásával, hogy találja mindig örömét szülő községe és ennek jövőjében, községének pedig Nagyságod ivadékaiban is legyen ezredekről ez-redekre büszkesége. Isten éltesse sokáig s adjon sok ily szülöttet megvényeknek és drága hazánknak. Gyergyó-Csomafalva, 1897. márczius 8-án. Balló János, plebános.

— **Photoplastikon.** Her b Ferencz látvá-nyos panorámája már csupán e hét folyamán lesz Csik-Szeredában megtekinthető, ha ugyan hinni lehet a hirdetés lapnak, melyen vastag betűkkel áll: Utolsó hét. Pedig kár. A község még csak most vesz róla tudomást s tömegesen tódul a Sz o p o s Domokos-féle ház üzleti helyiségébe, hol va-sárnap Páris, hétfőn Schweicz, kedden II. Lajos bajor király díszkastélyai voltak láthatók, szerdán

a Kárpátok, csütörtökön München, Pénteken Svéd- és Norvégország, szombaton Bécs, Berlin, Potsdam, vasárnap pedig Konstantinápoly fog a közönségnek bemutatni.

— **Fillér-estély Gy.-Békáson.** Február hó 27-én a gyergyó-békási „magyar olvasókör” javára rendezett fillér-estélyen előadatott a „Nadrág tragédiája” című egy felvonásos víg darab, Nagy Gyuláné urnő, Lanczet Berta, Grünberg Száli kisasszonyok és Áron Samu ur által. A „gyors eljegyzés” című 1 felvonásos víg darab előadatott Miklós Pirocska kisasszony, Gencsy Endre és Áron Samu urak által. Mindkét darabban az összes szereplők feladatukat a közönség teljes meglepedésére oldották meg. Ez alkalommal a belépti díjakból és a nők által adományozott fagyalt árából befolyt összegből a költségek levonása után fenmaradt tiszta bevétel 14 frt 86 krajczár.

— **Műkedvelő színi előadás.** A gyergyó-ditrői műkedvelő színtársulat, mely korábbi időben oly nagy szerepet játszott a humánus és hazafiás áldozatok terén, sok évi szünetelés után ismét megkezdte hasznos működését a közönség legnagyobb örömeire. Az első lépését (január 30-án) az Egyetlen leány színe hozásával tette meg Puskás Kálmán postamester igazgatása alatt; az előadás kiváló tetszésben részesült, anyagilag is kitűnően sikerültnek mondható, mert 81 frt bevételt tüntetett fel. Február hó 27-én a „Mama” című vígjátékot adták elő, szintén köztetszés s anyagi szép haszon mellett, mely alkalommal különösen kiemelkedett természetes és jól alakított játékaival Fülöp Mariska k. a. Ezúttal szerepében. Továbbá, dacára, hogy most léptek fel először, szintén közmegeledésre játszottak Ilyés Ida k. a. a Mama, és Kopacz Vilma k. a. a Czilli szerepében. A férfiak közül dr. Szathmáry István egészen otthonosnak mutatta magát ez alkalommal is, nem különben Gábor László (ügyvéd), Kovács Ignác (Szegfű) mindvégig élénkséggel tartották a közönség hangulatát; Borka Lajos mint Ugri inas okozott általános derűtséget. Plucz J. mint inas szépen oldotta meg feladatát. Az előadás anyagilag is jól sikerült. Bevétel 41 frt 80 kr.

— **Gyergyó-Remetén** február 28-án a helybeli róm. kath. templom javára bál volt, mely ugy erkölcsileg, valamint anyagilag is fényesen sikerült. Helyből és a vidékről igen szép számú közönség képezte a bájos képet, melynek kerete az izlésesen díszített bálterem volt. A négyeseket 50-52 pár táncolta és oly jó kedv uralkodott, hogy a ki netalán lehangoltan, kedvetlenül lépett be, az sem egykönnyen hagyta ott a mulatságot, mely egész reggelig tartott. Az anyagi siker mellett bizonyítson a következő: összes bevétel 431 frt 16 kr. Ebből felülfizetés: 233 frt 88 kr. Kiadás összesen 80 frt 37 kr. Marad tiszta jövedelem: 350 frt 79 kr. Ugy a vidéki, valamint a helybeli szíves felülfizetőknek (oly sokan vannak, hogy egyenként lehetetlen) itt e helyen a gyergyó-remetei egyháztanács hálás köszönetét nyilvánítja.

— **A kászon-ujfalvi olvasókör** saját pénztára javára még a farsangban zártkörű táncmulatságot rendezett, mely minden tekintetben fényesen sikerült. Az összes bevétel 66 frt 80 kr volt, míg a kiadás 47 frt 70 kr és így a tiszta jövedelem 19 frt 10 krt tett ki. A felülfizetés összesen 15 frt 90 kr volt, melyért a rendezőség ezen az uton fejezi ki köszönetét.

— **Gyergyó-Szentmiklóson** az „ifjúság” szokásos Hushagyó-keddi elit-bálja az idén is fényesen sikerült, már esti 9 órakor együtt volt a bál s a tánc kezdését vette 9 órakor csárdással, 1/210 órakor érkezett meg a bál elnöke dr. Férjér Dávid, kit a rendezőség — sorulat képezve — a Rakóczy-induló hangjai mellett fogadott. Szébbnél szebb, kedvesebb-nél kedvesebb leányok vettek részt ez igazán mindvégig kedélyes hangulatban tartó mulatságon, mely csak reggeli 6 órakor ért véget. A négyeseket 44-46 pár táncolta. A zenét a székely-udvarhelyi első zenekar Kónya Sándor vezette alatt szolgáltatta. A jelenlevő hölgy közönség névsorát itt adjuk. A szónokok: Szász Ignáczné, Csiky Kálmáné, Kopacz Antalné (Alfalu), Lázár Péterné, Merza Vilmosné, dr. Káma Lajosné (Alfalu), Lázár Lukácsné, Lázár Mihályné, Székely Károlyné, Cziffra Mihályné, Hochmild Lajosné, Drotos Jánosné, Nagy Tamárné, Krippel Mórné, Römer Gyuláné, Lukácsfy Zakariásné, Popovits Dezsőné, Ágoston Ágostonné (Csomafalva), Nyerges Gyuláné, Novák Antalné,

Vákár Ferenczné, Vákár Lajosné. Leányok: Csiky Anna, Szász Etelka, Kopacz Mária (Alfalu), Romfeld Emma, Cziffra Franciska, Káma Miczi (Alfalu), Eránosz Janka, Lázár Hedvig, Kiss Mária, Römer Ilka, Eránosz Luiza, Csörgő Lenke, Eránosz Anna, Vákár Matild, Römer Vilma, Novák Anna, Nagy Etelka, Novák Mária, Nagy Bella, Czárán Berta, Fiala Rebi, Bogdán Tinka, Karácsony Ninke.

— **Spanyol szökevény kapitány Gy.-Alfaluban.** A világsalók Gyergyót is térképükre kezdik venni. A tél elején egy gavallér külsejű idegen jelent meg Alfaluban, beszállt a vendéglőbe, hol két üveg sörért nagy galántul 3 frtot fizetett s szíjjel tekintvén a falusiak között megismerkedett az ottani rendőrbiztossal, Lucs Mártonnal is. Ezelőtt egy-két héttel Lucs Márton Spanyolország Barcelonona városából négy oldalos hosszú német levelet kapott ismerősétől, ki életrajzáról a titkos leplet levélén, elmondja hogy az ő neve Jean de Bazán és szökevény spanyol kapitány. A lázadókkal tartott, s miért őt és társait elítélték. Társait elfogták, ő azonban szerencsésen meg tudott szabadulni. A szövetségesek összes pénze, a mi 7 százezer frankot tett ki, nála lévén, neki indult a világnak. Bolyongása alatt Alfaluba vetődött, hol azt a váratlan hírt kapta Don Pedro hű és titkos barátjától, hogy egyetlen leánya, ki egyedüli öröme és vigasza volt, a nevelő intézetben, halálosan megbetegedett. Az apai szeretetnek nem tudván ellentállani, arra határozta magát, hogy leányát áruházban titkon meglátogassa. Pénzét azonban nem volt tanácsos magával vinni s abból 50 ezer frankot kivéve, a többi Alfalu határában elásta. Azonban szerencsétlenség üldözte, az áruházban is felismerték s 15 évre Kuba szigetére száműzték. Ennek megerősítése végett egy labdát is vágta és mellékelte azt a közleményt, mely az ő elítéléséről szól. Az ő életével már leszámolt, s csak donna Sirénét egyetlen leányának sorsa aggasztja. Lucs Mártont becsületes jó embernek ismerte meg s mivel egyszersmind gyermektelen is, azért reá bizza leánya jövőjét. Akár ő, akár valaki más az intézetből váltson ki, s a ki erre vállalkozik, az elásott kincs titkának a birtokába juthat, melynek harmada az illető legyen, egy harmada pedig a leányáé. Don Pedro barátjának névjegyét is mellékelve, azt az utasítást adta, hogy egyenesen azt keressék fel, ki bővebb felvilágosítással szolgál. Einnél van egy ládában elrejtve egy kis doboz, melynek a kulcsa a leányánál van, ha ezt a dobozt felnyitják, megtalálják benne az elásott kincs színhelyének a mappáját. Ezeket mondja a csalékony levél, mely biz egy kicsit megzavarhatta az alfalviakat fejét, de végre is abban állapodtak meg, hogy a spanyol követőtől nyerendő tájékoztatás céljából a levelet felküldik a fővárosba Rudnay főkapitánynak. Ez ezelőtt 2-3 héttel történt s most várva-várják az öröndetes választ, mások pedig alig várják, hogy menjen el a hó, a mikor megindul Alfaluban a kincskeresés.

Mint több oldalról kapott értesüléseinkből látjuk, nemcsak a gyergyóiak lettek a világsalók térképére véve, hanem talán egész Csikmegye. Ez ideig több vagyonszám egyén kapott hasonló tartalmú levelet egyes községekben, kik helyesen cselekednének, ha a gyergyóiak példáját követve, felküldenék a kapott leveleket Rudnay főkapitánynak összehasonlítás végett.

— **Tolvaj cseléd.** Csik-mindszenti születés, jelenleg K.-Jakabfalván tartózkodó Balázs Trézsi, ki a múlt évben szintén M. Balási Lajos urnál szolgált, 31 drb juh-gyapjat, üveget s több asztalneműket apránként ellopott. A lopott tárgyak egy részét Mindszentre szállítván, ott elásta, más részét pedig K.-Jakabfalván a csendőrök f. é. február 24-én megtalálták, nevezett tettet a kir. jbirósághoz bejelentették, hol tettet teljesen beismerte.

Gyümölcsfa-oltvánvok Józsa Sándor falkolájában, Gyergyó-Ditrő, (Csikmegye) jelen év tavaszán is nagy megnységben kaphatók.

Csik-Szentmihály községébe két oklevéles szülésznő kerestetik.

Értekezhetni Csik-Szentmihály község előjáróságánál, hol a fizetési feltételek megtudhatók.

Férfi ruha beszerzése céljából felhívjuk olvasóink b. figyelmét **Platschek Vilmos** most alapított férfi-szabó üzletére és gyapjuszövet raktárára (Budapest, Károly-körút, Károly-laktanya) hol a legizletesebb és legjobb ruhák, legújabb divat után mérték szerint és készen legolcsóbb szabott árak mellett szereshetők be. Minták kivánatra bérmentve küldetnek.

CSABNOK.

Korosodás.

Az emberi ész a fejlődés lépésdjén folyton fölfelé halad. A tudomány kifürkészti a természet titkait, szolgálatába hajtja erőit s csodás alkotásaival sebes lépésekben halad előre.

Azt meg nem lehet czáfolni, hogy az emberiséget magas fokra fejleszti a tudomány s ennek végtelen sokat köszönhetünk, s ha a fejlődés alapja az ész lenne, akkor a jövőt biztosnak vehetnők s nyugodt szemmel tekinthetnők.

Ámde az emberiség valódi fejlődése két sarkon fordul: az értelmén és az erkölcsön. Nagy igazság van a költőnek eme szavaiban:

„Minden ország támasza, talpköve
A tiszta erkölcs.”

A történelem bizonyítja, hogy a mikor az erkölcs nevelte a népeket, ha egyszerűbbek, de boldogabbak voltak az emberek.

A tudomány és műveltség fénykorában e boldogság mindinkább eltűnik s a ragyogó ész mellett üres szív honol.

A fejlődésben nincs meg az összhang; az erkölcsi haladás nem tart lépést a tudománnyal. Sőt a hol vállatveve kellene működniök, sokszor egymással birokra kelnek s a tudomány meg-megtápaszsa az erkölcsi élet virágos fáját.

Korunkban a haszon s az élvezet mérlegére vetnek mindent, s az embernek és eszmének e szertint határozzák meg az értéket. Az erkölcs iránt az emberiség modern mérlege nem érzékeny, attól nem billen meg s azért az ázsioja nagyon leszált.

A magasabb osztályok élvezetében vannak a vagyonnak, pénznek, hatalomnak; ezek fényezésre, könnyű életre viszik s bele hajtják az élvek nagy Amazon-folyamába, mely folyóról tudjuk, hogy oly erővel viszi iszapos vizét a tengerbe, hogy 300 mélföldnyire is meglátszik a folyása. Egy-egy társadalmi osztály fényzése, ledérsege épen oly erővel veti áradékát a néptengerbe s megfertőzi ezt.

A nemzet ősi fája azonban nemcsak virágjában, lombjaiban, hanem gyökerében is meg van támadva.

A fényezés belopodzott már a kunyhókba is s a favágó telessége és leánya is kezdi megvetni a régi egyszerűséget. A kinek pedig egy kis birtoka van, annak családjában már valóságos ott-hont vert magának az oktan lukzus.

Népünk erkölcsét és jólétét azonban a fényezésnél még nagyobb betegség fenyegeti: az ijjesztő mérvben terjedő iszákosság.

Nem egyes részeges emberről, hanem a többségről, közönségről beszélünk; ezek az utca egyik végétől a másikig meg vannak rakva korcsmákkal, pálinkamérésekkel. A bűzös pálinkamérésekben pedig látni lehet aggokat, kik beiszszák eszük utolsó maradékát; asszonyokat, kik a szövészékről levették a fonalat, a kamarából kihozták a gabonát, hogy beigyák a korcsmában, látni lehet legényeket, kik egy hajásra kiisznak egy nagy üveg pálinkát. Napszámba is csak oda megy a munkás, a hol több pálinkát kap s itt kevesebb napszámmal is beéri, mert már a 14-15 éves leányoknak is jól esik, ha este pálinkával elmámoríthatja a fejét.

Az iszákosság már annyira elharapódzott népünkél, hogy az ivás második természetévé kezd válni s szenvedélylévé lett az eszteleniség. Már azt mondhatjuk, hogy apa, anya és gyermekek beti keresményüket megiszszák s pityókán és pálinkán tengetik életüket. Mikor sokadalmak alkalmával s ünnepeken egész tömegek ittasak, az a kis nemesebb indulat, a mi az ember lelkében még ott lapang, elvész egészen a közérkölcstelenség mámorában, mint eltűnik a folyamban a csepp víz; uszik, vitétik tovább a tenger enyészetébe.

Tót ember a pálinkát, német a sört, magyar ember a bort megitta, de az iszákosság a magyarnak nem volt eredendő bűne. És mégis most már annyira terjed, mintha benne születnünk volna. A paraszt, a mesterember, az ur nagyot nem csinált belőle, ha valaki egyszer-mászor leitta magát, de faji sajátságunkból kifolyólag az iszákos embernek nem volt becsülete.

Azok, kik a nép e hibájára alapítják üzrekedéseiket, mint pálinkamérők kezdik egy kis viskóban, és mint földes urak végzik szép, magas kőházakban. Azért mihelyt teheti, a mesterember ott hagyja műhelyét s beáll korcsmárosnak. Ez könnyebben spekulál, kis adósságból csinálhat nagyot, pálinkát s bort kölcsönöz uszorakamatra. Spekulálnak a szomszósággal s váltót iratnak alá a rézszegeggel.

Az iszákosság valóssággal szokás-joggá vált a gazdaságokban. Tudunk rá eseteket, hogy a szolga összeveszett az egész háznépvel, mert pálinkával nem olthatta telhetetlen szomját. A napszámok mind ugy fogadtatnak, hogy pálinkát is kapnak. Hiába akarna valaki napszámokat kapni pálinka nélkül, ha többet ígérne, se jönnének olyan helyre.

Sok munkaadó e szomorú közállapottal szemben meglehetősen lelkiismeretlen s a gazdaságtalan nép gyengéjét iparkodik a maga hasznára kiszákmányolui. Kicsinynek, nagyoknak bővegeen adja

Folytatás a mellékletben.

a rossz pálinkát s az ilyenhez özönlének is a munkások, míg az olyan gazda, kit jobb érzése arra nem visz, hogy a nép erkölcsi romlásához a maga bűnével hozzájáruljon, munkaidején alig kap napazamost.

Az emberek iszákossága pedig annál veszedelmesebb, mert az ital hasonlít a tűzvészhez, mely maga magának csinál szeptet, az is maga magának csinálja a szomszúságot. A ki egyszer rákapott, többé meg nem állja. Ritka emberben van annyi morális erő, hogy az ily szenvedélytől le tudná magát szoktatni.

E bűn pedig ezerféle más bűnnek a forrása. Az erkölcsi tudatot kiöli az emberből; meggyengíti, vagy megsemmisíti a család, munka és elbivatás iránti jóérzetet. A ki sokat iszik, az alkohol befolyásolja szellemi tehetségét, érzelmét, munkálkodásra képtelenné válik. Azért számalmasan mosolygunk mindig a korbely emberek fölött, midőn azok hősileg verik mellüket, hogyha egész éjjel mulatnak is, de azért másnap helyt állnak.

Egy rövid ideig ezt kibírják ugyan, de csakhamar megtagadja a szolgálatot a fizikai erő épen úgy, mint a szellemi képesség és nem kell sok idő ahhoz, hogy a legmiveltebb és legtanultabb emberről kipusztítsa a köteletségérzetet.

Mértéktelenen használva, a munkás embernek jót tesz a szeszes ital, erősíti idegeit, fokozza erejét; de az a legnagyobb veszedelem, hogy a mértéktelenség korlátait édes-kevesen tudják megtartani.

Tán csak XII. Károly svéd királyról van feljegyezve, hogy mértéktelen szeszszedélyéből önmagát ki tudta gyógyítani, noha a korbelységben jó messzire jutott s egyszer egy ilyen állapotában öreg édesanyját nagyon megsértette. Másnap egy jó barátja figyelmeztette e rut bűnre, mely még a királyt is kivetkőzteti emberi méltóságából. XII. Károly nyugodtan meghallgatá barátját, azután egy üveg bort adta magának, anyjához ment s egy poharat megtöltvén, mondá: „Anyám! tegnap megsértettem.“ Ezzel a csodálkozó anya előt kiitta a pohár bort s így folytató: „Ez volt az utolsó pohár bor, a melyet ittam.“ — És megtartotta szavát. És ez nemcsak királyi módon, de emberül is volt téve.

Azonban korunk emberei között hány XII. Károlyt lehetne találni? Igen, korunkban, a mikor képviselő választáskor országoszerző, Henczidától Bonczidáig folyik a pálinka és a bor; előljártsági restaurátis alkalmával pedig falunként folyik az itatás.

Ily viszonyok mellett nem lehet csodálkozni, ha az iszákosság társadalmi betegséggé lesz, melynek orvoslására már is gondoskodni kellene. De hát mik lennének az orvosszerek?

Legelőször is a bor- és pálinka-adósságot ne itélje meg a törvény. Eltörölni az ilyen hitelt annyi, mint az embert a mértéktelenség korlátai közt tartani. Azt megtiltani nem lehet, hogy bort vagy pálinkát ne hozathasson, de a kinek nincs pénze, hitelt se nyerjen, s ha a korcsmáros mégis adott, ne vehesse meg a boldogtalan embert. A korcsmárosnak legyen esze, ha a vendégnek már nincsen, s a hatóságnak legyen erkölcsse, ha a népből már kiveszni indult.

A korcsmák záró órája legyen szigorú ellenőrzés alatt a mámoros ember legalább egy bizonyos időn túl ne találjon oly helyre, hol esztétik végtelen beihassa.

Korlátozni kell a divatban levő mindennapos tánczokat, melyek a fiatalság könnyelműségének és iszákosságának gazdag forrásai szoktak lenni. Egy-egy kis szolid, tisztességes mulatság jó hatással lehet, legalább a közerkölcsiséget nem rombolja le, de minden héten, mindennap táncz és heje-buja lelki épülésünk nem szolgálhat.

Üdvösen javíthatja a népet a templom és az iskola az ő szelid és meggyőző oktatásával. Ugyanilyen misztérium teljesíthetnek a különböző egyesületek is. S ha mindezen tényezők a nép erkölcsének javításában vállvetve működnek, a megfelelő siker el nem maradhat.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MOLNÁR JÓZSEF.

FŐMUNKATÁRS GYERGYÓBAN:

VÉRTES LAJOS.

KIADÓ- és LAPTULAJDONOS:

GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

NYILTTÉR.*

A „Csiki Lapok“ 1897. évi 7-ik számában, „az Oltmelléki községek fogyasztási adójának“ Káhn kezébe történt átcsusztatásáról szóló közleményben az vala mondva: „hogy az alosiki főszolgabíró 3515/95 számú végzésével megtiltotta a csik-szentkirályi körjegyzőnek, feleségével együtt a korcsmárlást, azért azt mégis üzik folytonosan, habár nem is az ő nevök alatt.

Erre Albert Bénéiam kjegyző ugyan e lap 8. sz. „Nyilttér“-en a maga és nője nevében kijelenti,

* Az e rovatban közöltékért az aláíró felelős.

Szerk.

„hogy ezen állítás, illetve vád a teljes valótlanságot hordja magán“. — Lássuk hát mi a valóság és mi a teljes valótlanság?

Történt, hogy 1894. decz. 16-án A. J. esküdt árverezve A. B. kjözvel a fogyasztási adókat a községtől albérlésre kivették. Egyebeket elhallgatva, szintén az előjáróknak s nevezetesen a kjzőnek a törvények a községgel szemben a bérletet eltiltják, s miután S. G. ez ügyben a májusi törvhat. biz. közgyűlésen hiába interpellált, az 1895. okt. 12-ről panasz ment a tek. főszolgabíró urhoz, ki arra 3515/95 sz. alatt egy végzet: „Értesitem, hogy Albert Béné körjegyző a községnek semminemű italmérési jogát haszonbérbe nem tartja, ugy neje se tart italmérési üzletet. — Különböző intézkedtem, hogy se a jegyző, se a neje italmérési (korcsmai) üzlettel ne foglalkozhasson“. A k.-alesiki j. főszolgabírájától. Csik-Szentmárton, 1895. november 17-én Székely főszolgabíró.

Ebből nyilvánvaló egyfelől, hogy A. B. kjző a maga és neje nevében a főszolgabíró előtt lehazudta bérletességéből folyó korcsmai nyilt üzérkedéseit, másfelől azokat a hatósági eltiltás után is folytatóván, 1895. nov. 29-ről a tek. főszolgabíró urhoz becsatoltatott a kjző és neje által aláírt 13 drb nyugta és egy a nagyságos alispán urnak a községi pénztári napló felülvizsgálása alkalmából 1895. nov. 7-ről tett jelentés, azt igazolva, hogy hasonló pénztári kezelés csak ott fordulhat elő, hol a községgel szembe egy kjgysző áll bérleti viszonyban.

Nagyon természetes, hogy mind az 1895. nov. 7-iki jelentés, mind az 1895. nov. 29-iki betérjesztés a becsatolt adatokkal, mind az 1897. jan. 7-ről kelt s 272—1897 ad. 3515/95 sz. megszüretés pihenek. A. B. kjző pedig 1895-től maig folytatja üzérkedéseit.

Noha kjző ezt a hatóság előtt és a lapban is tagadja fájlalva a közerkölcsiséget, mely a bujkáló szédélgs és a törvény ellenes rosz példák által mindig szenved, sajnálva az ezen ügy miatt zsebük kárán öbegató engedményes korcsmárosokat a főleg a község megrontott hírnevét, s nehogy a hazudás bélyege reánk száradjon, s azt mondják hogy állitunk de nem bizonyitunk, tehát beszéljenek a következő adatok;

Nyugta 15 frtról azaz tizenöt frtról, mely összeget Csizsér Ábélától szesz tartozás árába, hogy átvettem elismerem. Csik-Szentkirály, 1895. jan. 11. Albert Béné kjgysző.

Nyugta Csizsér Ábélától 28 frt 70 kr szeszárba átvettem. Csik-Szentkirály, 1895. április 18. Albertnő.

Nyugta 4 frt 28 krt és 31 frtot szeszárba átvett Csik-Szentkirály, 1895. 5/5 Albert.

Nyugta 2/8-iki tartozás 13 frt 84 kr, — 19/8-iki tartozás 1 frt 64 kr és 24/8-iki tartozás 8 frt 88 krról, mely összeget szesz tartozás árába, hogy átvettem, elismerem. Kelt Csik-Szentkirály, 1895. évi szeptember 29-én. Albert Bénéiam kjző.

(P. H.)

Nos hat, ez is a „teljes valótlanságot hordja magán?“

Igy szólnak a többiek is különböző időkben és összegekről „Albert Bénéiam“ és „Albertné kjzőnő“ aláírásával váltakozva.

Hasonló nyugták, majd könyvek ellenjegyzése mellett adta a szesz, sör és édes italosokat Antalos Albert, Vitos Ádám, Bartis István h. stb. korcsmárosokak egész 1896 elejéig mint bérlő. Mint nem bérlő árusította a szeszt 1896 és 1897-ben kaszálás, aratás, cséplés, temetési és lakodalmi alkalmakra, a karácsonyi ünnepekre stb. stb. míg 1897 febr. 22-én is, midőn a bérlők rajtacsípték.

Vagy ha kjző, sem mint bérlő, sem mint csempész korcsmai üzlettel nem foglalkozott pl. Baróthi Dánér Istvánné szeszgyáros 1895. január 7-én 248 frt 58 krt, jan. 19. 300 frtot, ugyan Dánér Ferencz (előbbi fia) márcz. 7. 300 frtot, augusztus 5. 170 frtot, 7-én 74 frtot, okt. 6. 220 frt, decz. 3. 300 frtot, — 1896. jan. 16. 300 frt, febr. 23. 300 frt és 1897. febr. 4. 5 frt 36 krt szeszárba; — továbbá Kenyeres Károly brassói kereskedő 1895. febr. 20. 100 frt, nov. 4. 50 frtot, — 1895. márcz. 7. 140 frt, decz. 10. 140 frt 80 krt édes italok árába és Szócs Károly k.-vásárhelyi sörgyáros 1896. jan. 17. 50 frtot sörárában kjzótól, hogyan, miképen és miért naplótak és számoltak volna el? Mindezt tagadá le A. B. kjző a hatóság előtt és a lapban irván hogy e vád a teljes valótlanságot hordja magán“. — Az adatoknak ezzel újabb tagadása esetére nincs vége. — Ezekből a következtetések levonása nem az én dolgom.

Közi:

Csik-Szentkirály, 1897. márcz. 15.

Vitos Mózes.

Felhívás.

A csiki vasutépítkezési és élmezési részvénytársaság közgyűlése 1897. február 25-én a társaság feloszlását illetőleg a felszámolást kimondván, van szerencsénk a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében a társaság hitelezőit ezennel tisztelett felhívni, hogy utaljanak

követeléseiket jelen hirdetemény 3-szori közzétételétől számított hat hó alatt a társaság ellen érvényesítsék, mivel különben a fenti határidő letelte után esetleg igényeik tekintetbe vétele nélkül fog a társasági vagyon a részvényesek között fölosztatni.

Csik-Szereda, 1897. február 25.

A csiki vasutépítkezési és élmezési részvénytársaság igazgatósága.

6—1897. jkszám.

Meghívó.

A gyergyói első takarékpénztár részvénytársaság

Gyergyó-Szentmiklóson 1897. évi április hó 4-én d. n. 4 órakor a Laurentzi-féle nagyteremben rendkívüli közgyűlést tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívótnak.

Tárgyszorozat:

1. Elnöki megnyitás.
2. Háromtagú bizottság kinevezése elnök által, a szavazati jogok igazolásának számba vételére.
3. Ezen bizottság jelentése folytán, ha a közgyűlés határozatképes a jegyzőkönyv hitelesítésére három tagnak megválasztása.
4. A megüresedett könyvelői állás választás utján betöltése.
5. Az elhalálozott könyvelő özvegyének segély nyújtás iránt igazgatósági előterjesztés.

Az alapszabályok 19. §-a szerint a közgyűlés határozatképességéhez legalább 400 részvény képvisellete és 20 részvényes személyes jelenléte kívántatik. A szavazati jog személyesen vagy két tanu által aláírt meghatalmazással ellátott megbízott által gyakorolható, kinek azonban részvényesnek kell lennie. Ily meghatalmazás csak távollevő, vagy meg nem jelenhető részvényesek adhatnak.

Nő részvényesek csak meghatalmazott, gondnokság vagy gyámság alattiak gondnokuk vagy gyámjuk, illetőleg ezek meghatalmazottjai, erkölcsi testületek megbízottjuk által gyakorolhatják szavazati jogukat; ez utóbbi esetben nem kívántatik, hogy a megbízott részvényes legyen.

Ennélfogva a t. részvényesek értesítetnek, hogy szavazataik gyakorolhatása végett „igazolójegy“-üket — a törzskönyv 1897. márcz. 15-iki kivonata szerint — részvénybemutatás nélkül, a közgyűlést megelőző három napon, a délelőtti hivatalos órák alatt, az erre felkért felügyelő-bizottságtól átvehetik.

Gy.-Szentmiklóson, 1897. márczius 12-én.

A „gyergyói első takarékpénztár részvénytársaság“ igazgatósága:

Görög Joachim, s. k. Csiky Dénes, s. k.
titkár. 1—3 elnök.

Pályázati hirdetés.

A gyergyói első takarékpénztár részvénytársaságnál a könyvelői állás elhalálozás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Évi javadalmazás 800 frt készpénz és az alapszabályilag megállapított tiszti jutalék. Pályázni kívánók felhívótnak, hogy a könyvelés és magyar levelezésben teljes jártasságukat igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket legkésőbb 1897. évi márczius hó 30-ig alant irt igazgatósághoz nyújtsák be, később érkező pályázatok figyelmen kívül hagyatnak.

Megjegyztetik, hogy alapszabályok értelmében a pályázó vagy részvényes kell hogy legyen, vagy pedig megválasztása esetén legalább is egy részvény megszerzésére köteleztetik, és hogy a pályázat egyelőre a választási időből még hátralévő 2 évre történik, de ha az illető a kívánalmaknak kellőleg megfelel, biztos kilátása lehet a további megválasztására is.

Előnyben részesülnek azon pályázók, kik hasonló állásban már működtek.

Gy.-Szentmiklóson, 1897. évi márcz. 11-én.

A gyergyói első takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága nevében:

Görög Joachim Csiky Dénes
titkár. 1—2 elnök.

Arlejtési hirdetemény.

A csikozmási kántor-tanítói és harangozói lak építési munkálatai f. évi ápril 4-én d. u. 2 órakor a község házában arlejtési utján kiadatnak. Kikiáltási ár 1856 frt 21 krajczár. Ezen kívül a község ad: követ, téglát, cserepet, fát, léczet, meszet, fővenet; továbbá a kőműves, ács és kovács munkához megkivántató kézi napszámot.

A műszaki munkálatok megtekinthetők a község házában.

Arlejtési szándékozók 10% bánatpénzt az arlejtés előtt tartoznak befizetni.

Csik-Kozmás, 1897. márczius hó.

Bardocz István, Potyó Antal,
lelkész. k. bíró.

Sz. 343-97.

rj.

Árverési hirdetmény.

Alóírt község előjárása közhírré teszi, hogy Káson-Altiz község tulajdonát képező „Fehérkői horviz forrást” a hozzátartozó ház, raktár és kerttel együtt 6 évre hasznabérbe adja 1897. évi április hó 4-én délelőtt 9 órakor a község-házánál.

Kikiáltási ár 200 frt.

Árverési feltételek a körjegyzői irodán a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők, — árverezni szándékozók 10% bánatpénzt az árverés előtt az előjáróság kezéhez letenni kötelesek.

Káson-Altizen, 1897. márcz. 10-én.

Pálffy András **Markaly Sándor**
körjegyző. bíró.

1-3

Árlejtési hirdetmény.

Gyergyó-Ditró római katolikus hitközségének egyháztanácsa 1896. évi november hó 21-én tartott ülésében 476. szám alatt hozott határozatával a Gyergyó-Ditró községben építendő római katolikus plébánia templom felépítéséhez szükséges építőipari munkák elkészítésére nézve ezennel nyilvános árlejtést hirdet. Ezen építkezésnek költségei o. é. 185,776 frt 84 krral irányoztattak elő, mely összeg az egyes munkanemek között a következőképen oszlik meg:

1. Föld, kőműves és elhelyező munka	93,218.04 kr.
2. Kőfaragó munka	61,023.60 "
3. Ácsmunka	6,767.84 "
4. Bádógos munka	8653.92 "
5. Cserépfedő munka	2335.08 "
6. Szobrász munka	1038.— "
7. Asztalos munka mázolóssal	3796.— "
8. Lakatos és vasmunka mázolóssal	8411.20 "
9. Üveges munka	533.16 "

Összesen 185,776.84 kr.

Ezen munkák egy vállalkozónak vagy esetleg egy vállalati céget képező egyetemlegesen kötelezett társvállalkozóknak fognak kiadni; Gyergyó-Ditró római katolikus hitközségének egyháztanácsa fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, tekintet nélkül az ajánlati összegekre egészen szabadon fog választani. — Az árlejtésen csakis oly kellő szakképzettségű iparosok vehetnek részt, a kik iparáguk gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

Az elkészítendő munkára vonatkozó szerződési minta a vállalati részletes feltételek (A), a költségvetés (B), valamint a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium által 1896 évi 35651. szám alatt felülhírt, jóváhagyott kiviteli tervezetek Gyergyó-Ditrón Takó János plébánosnál, mint a római katolikus hitközség egyháztanácsának, mint építőbizottságnak elnökénél a hivatalos órákban és Kiss István tervező műépítész-nél Budapesten (IX., Pipa utca 25/B) d. e. 9—12 ig d. u. 3—6 óráig megtekintheők, s mindkét helyen a kiadandó munkálatok szerződésének, vállalati részletes feltételeinek és költségvetésének egy-egy íve 30 krért, az ajánlati űrlap pedig díjtalanul megszerezhető.

Csakis az eredeti ajánlati űrlapon és az eredeti költségvetési ív-ekben benyújtott és lepecsételt zárt borítékokban érkezett ajánlatok fogadtnak el, melyek a következő külső fölirással látandók el: „A Gyergyó-Ditróban építendő római katolikus plébánia templom építésére vonatkozó ajánlat.”

A versenytárgyalás a gyergyó-ditrói róm. kath. plébánia hivatalban 1897. évi április hó 20-án délután 3 órakor fog az egyháztanácsnak, mint építőbizottságnak nyílt ülésében megtartatni, mely napig és óráig az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok annál biztosabban beadandók, minthogy a netán később beérkezni fogott ajánlatok nem fognak elfogadtnak.

Az ajánlattevők kötelesek azon vállalati összegnek, a melynek erejéig ajánlatot nyújtanak be, 5%-át szóval öt százalékát képező bánatpénzt előzetesen készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a gyergyó-ditrói róm. kath. hitközség főgondnokaságánál letétbe helyezni és az erről szóló igazoló elismervényt ajánlatokhoz mellékelni. A bánatpénz letétbe helyezését igazoló elismervény nélkül érkezett ajánlatok figyelembe egyáltalán nem vétetnek.

Az építési munka az ajánlatok elfogadása, illetve a szerződés megkötése után a kitűzött határidőben megkezdendő és oly eréllyel lesz folytatandó, hogy a templom 1902. évi július hó 1-én teljesen készen használatának átadható legyen.

Kelt Gyergyó-Ditró, 1897. évi márcz. 1-én.

Takó János
plébános, a gyergyó-ditrói róm. kath. hitközség egyháztanácsának, mint építőbizottságnak elnöke.

Meghívó.

A csiki vasutépítkezési és élelmezési részvény-társaság felszámolás alatt folyó 1897. március hó 28-án délután 1 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, Csik-Szeredában a Romfeld-féle helyiségben, melyre a részvényesek ezennel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A felszámoló-bizottság jelentése az 1897. február 25-i közgyűlés határozata alapján mult évi zárszámadásokról s erre a felmentvény megadásának kikérése.
 2. Ugyanannak jelentése eddigi működéséről és a jelenlegi vagyónállapot előterjesztése.
 3. A felügyelő-bizottság megválasztása.
 4. A felszámoló-bizottság véleményének előterjesztése az üzletről és ehhez képest a közgyűlés határozatának kikérése.
 5. Egyéb indítványok feletti határozathozatal.
- A részvények a közgyűlésen vagy előzőleg a társaság hivatalos helyiségében teendők le.

Csik-Szereda, 1897. március 10.

Csiki vasutépítkezési és élelmezési részvénytársaság felszámoló-bizottsága.

Szám 3660—1897.

Árlejtési hirdetmény.

Alattirt község előjáróság által közhírré tétetik, hogy a község által Csikvármegye törvényhatóságának 1896. évi október hó 15-én tartott rendes közgyűlésében 301. jknyvi szám alatt hozott határozati engedélye alapján a gyergyó-szentmiklósi róm. kath. latinszertartású plébániális laktelken lévő régi ház, gazdasági épületek és kertek építése, illetve javítása a folyó évi április hó 20-ik napjának d. u. 3 órakor a község házában megrendezett versenytárgyaláson vállalkozónak ki fog adatni.

A versenytárgyalás csakis zárt ajánlatok által eszközölthetik.

Kikiáltási ár: 3786 korona 34 fillér, melynek 10% kát bánatpénz gyanánt, az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokhoz csatolni köteles leendő. Bánatpénzül értékpapírok is elfogadtnak. A zárt ajánlatok a versenytárgyalás megkezdése előtt a községi bíró kezére adandók be.

Egyéb feltételek a község előjáróságánál hivatalos órák alatt bármikor megtekintheők.

Gyergyó-Szentmiklós, 1897. február hó 26-án.

Község előjáróság:

Simon Balázs, **Csergő Gyula,**
bíró. 2-3 községi jegyző.

Arverési hirdetmény.

Csik-Csekefalva község előjárósága közhírré teszi, hogy a piacon lévő Sándor László-féle ház hozzá tartozó csűr, istálló, kut és kertet 3 évre hasznabérbe adja 1897. április hó 1-én d. e. 9 órakor a község házában.

Kikiáltásiár 120 frt.

Árverési feltételek a község házában a hivatalos órák alatt bárki által betekintheők, árverezni szándékozók előre 10%-os bánatpénzt az előjáróság kezéhez letenni kötelesek.

Kelt Csik-Csekefalván, 1897. február 23-án.

Miklós Pál, **Miklósi István,**
h. krjz. 3-3 kbíró.

Árlejtési hirdetmény.

A madéfalvi emlék építéséhez szükséges föld, kőműves és kőfaragó munkák elkészítése, illetőleg szállítása iránt a következő feltételek mellett nyilvános pályázat, illetve árlejtés hirdettetik.

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat csak az összes munkákra tehető.

3. A készitendő költségvetési kivonat és ajánlati minta a vállalkozók rendelkezésére bocsáttatnak és kötelesek az ajánlati mintákba százalékban megállapított engedményüket, vagy a kívánt felülfizetést — ugy számjegyekkel, mint betűkkel — kiírni.

Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltattott eredeti íveken tétetnek.

4. Távirati uton küldött ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

5. Az 50 kros bélyeggel ellátott és bepecsételt ajánlatok — a megfelelő kőmintákkal — legkésőbb 1897. évi március hó 31-én déli 12 óráig a madéfalvi emlék-bizottság elnökének **Benedek Istvánnak** Csik-Szeredába nyújtandók be. Később érkezett ajánlatok nem fogadtnak el.

6. A beadott ajánlatok a madéfalvi emlék-bizottság kebelében az 1897. évi április 4-én délelőtt 11 órakor nyilvánosan felbontatnak.

7. Tartoznak ajánlattevő vállalkozók az általános vállalati feltételek I. pontjában megszabott 5% nyinak megfelelő bánatpénzt — az ott körülírt módokat és kikötéseket mellett — az ajánlat-hoz csatolni.

8. Fentartja magának az építető-bizottság azon jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül — a jutányosság szemmel tartása mellett — a munka kivitellel és végrehajtásával, azt a vállalkozót bizza meg, ki a jó és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve is a legtöbb biztosítékot nyújtani képes.

9. A munkákra vonatkozó általános és különleges feltételek és tervek **Tamás József** budapesti építész és építőmester irodájában (Budapest, I. ker. Bors-utca 20 sz.) délután 1—2 óra közt, továbbá a csik-szeredai m. kir. államépítészeti hivatal főmérnökénél, **Pap Domokos** urnál délelőtt 10—12 óra közt — naponta megtekintheők — s ugyanott fognak a munka kivonatok és ajánlati minták a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltattni.

Csik-Szeredán, 1897. március 6-án.

A madéfalvi emlék-bizottság nevében:

Benedek István,

2-3

elnök.

Patkányvész

(Immiseh Boldog, Delitzseh.)

Patkányok és egerek pusztítására való kitűnő, biztos és gyors hatású szer, méregmentes és házi állatoknak ártalmatlan. 1 doboz ára 35 kr. Kapható

Theil Frigyes,

gyógyszertárában

6-10

Csik-Szépvezén.

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, minden nemű gazdasági gépekből, u. m.

4, 6 és 8 HP gözcseplőkészletek, járgányok és járgányos oséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidats-féle rosták, egy és többvasú ekák, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszalók, szecskavágók, répvágók és zuzók, kukorica morzsolók és osóves tengeri darálók, egy és két járatú őrlőmalmok, olajpresek stb. stb.

nagymérvű készlet összetörődését okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdézősködésemre, mely egyenesen hozzánk címzendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni. Teljes tisztelettel

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár r.-t.
Budapest, Külső váci-ut 29—37.

4-8